

Polisen

Polismyndigheten
Peter Steude
Box 12256
102 26 STOCKHOLM

H
Elektroniskt
underskriven av
Kristofer
Axelsson-Spjuth
2017-09-07 13:14

Nationellt forensiskt centrum - NFC 1(10)
Sakkunnigutlåtande

Datum	Vårt diarienummer
2017-09-07	2017001288
Ert datum	Er beteckning
2017-01-12	[REDACTED]

Uppdragsgivare

Polismyndigheten

Allmän information om NFC:s sakkunnigutlåtanden

Återgivande av sakkunnigutlåtande

Vid återgivande av denna redovisning ska detta i normalfallet göras i sin helhet. Om utdrag ur redovisningen återges i annat dokument ska detta följas av en tydlig hänvisning till ursprungsdokumentet.

Standardförfarande och metoder

Standardförfarande och metoder som har använts anges med dokumentbeteckning. Standardförfarande och metoder som ingår i laboratoriets ackreditering enligt ISO/IEC 17025 är markerade med asterisk (*). För förklaring av dokumentbeteckningar hänvisas till laboratoriets hemsida på IntraPolis eller Internet. Önskas mer information kontakta ärendansvarig.

Utlåtandeskala

För information om utlåtandeskalan, se näst sista sidan.

Polismyndigheten
Nationellt forensiskt centrum - NFC
581 94 Linköping • Tel 010-562 80 00 vxl • Fax 013-14 57 15
E-post registrator.nfc@polisen.se • www.nfc.polisen.se

Elektroniskt
underskriven av
Kristofer
Axelsson-Spjuhl
2017-09-07 13:14

Nationellt forensiskt centrum - NFC
Sakkunnigutlåtande

2(10)

Datum
2017-09-07
Ert datum
2017 01 12

Vårt diarienummer
2017001288
Er beteckning
[REDACTED]

Material, metodik och materialhantering

Beteckning

Undersökningsmaterial

1

Brev daterat 1986-03-05.

Uppdragsgivarens beteckning: [REDACTED]

Forums materialnr: [REDACTED]

Materialhantering: Materialet avhämtas

Metodik: 843*

2

Kuvert adresserat till Länspolismästare Hans Holmér.

Uppdragsgivarens beteckning: [REDACTED]

Forums materialnr: [REDACTED]

Materialhantering: Materialet avhämtas

Metodik: 843*

3

Brev daterat 1987-03-30.

Uppdragsgivarens beteckning: [REDACTED]

Forums materialnr: [REDACTED]

Materialhantering: Materialet avhämtas

Metodik: 843*

4

Kuvert adresserat till Rikspolisstyrelsen.

Uppdragsgivarens beteckning: [REDACTED]

Forums materialnr: [REDACTED]

Materialhantering: Materialet avhämtas

Metodik: 843*

5

Brev som inleds med [REDACTED]

Uppdragsgivarens beteckning: [REDACTED]

Forums materialnr: [REDACTED]

Materialhantering: Materialet avhämtas

Metodik: 843*

6

[REDACTED]
Uppdragsgivarens beteckning: [REDACTED]

Forums materialnr: [REDACTED]

Materialhantering: Materialet avhämtas

Metodik: 843*

Polisen

Elektroniskt underskriven av Kristofer Axelsson-Spjuth 2017-09-07 13:14

Nationellt forensiskt centrum - NFC Sakkunnigutlåtande

3(10)

Datum 2017-09-07 Vårt diarienummer 2017001288
Ert datum 2017-01-12 Er beteckning

7

Kuvert adresserat till
Uppdragsgivarens beteckning:
Forums materialnr:
Materialhantering: Materialet avhämtas
Metodik: 843*

Beteckning /Provid

8

Jämförelsematerial
Jämförelseskrift, totalt elva sidor,
Uppdragsgivarens beteckning: -
Forums materialnr:
Materialhantering: Materialet avhämtas
Metodik: 843*

Ändamål

Ändamålet är att utröna om den omstridda skriften i materialen med NFC:s beteckningar 1 - 7 är utförd av eller om den härrör från någon annan person.

Undersökningsrelaterad information

SKL (nuvarande NFC) har sedan tidigare gjort en inbördes jämförelse av det omstridda materialet, se SKL:s utlåtande med diarienummer

Undersökning och slutsats

8

Jämförelseskrift, totalt elva sidor,
Forums materialnr:

Handstil

Materialbedömning - jämförelseskrift
Jämförelseskriften består av kopior av
Kopiorna är av mindre god kvalitet och det är svårt att urskilja skriftens finare detaljer. Skriften förefaller tveklöst tillkommen och bör vara någorlunda representativ för
. Dock består skriften till största delen av siffror och det finns därför brister i jämförbarheten med den omstridda skriften, som till största delen innehåller bokstäver. Detta har försvårat undersökningen och eventuellt hade ytterligare prov på hans sätt att utföra löpande skrift varit av värde för undersökningen.

I jämförelsematerialet finns också skrift som bedömts vara
. Denna skrift har inte använts som

jämförelseskrift från [REDACTED]

1 Brev daterat 1986-03-05.

Forums materialnr: [REDACTED]

Handstil

Materialbedömning – omstridd skrift

Skriften ger ett tveklöst och enhetligt intryck. Stilstorleken är förhållandevis liten. Skriften bedöms vara representativ för upphovsmannens sätt att utföra löpande skrift.

Vad som bedömts vara [REDACTED] (SKL:s diarienummer samt blyertsskrift) undantas från undersökningen.

Jämförelse och värdering

Vid jämförelse mellan den omstridda skriften och proven från [REDACTED] har en del likheter noterats beträffande framför allt utformningen av skrivtecknen [REDACTED] och [REDACTED]. Dessa ska ställas mot olikheter beträffande bl.a. det allmänna stilintrycket, graden av skrivstilsinslag, stilstorleken, sättet att datera och utformningen av skrivtecknen [REDACTED] och [REDACTED]. Värderingen av resultaten försåras av bristerna i jämförbarhet mellan den omstridda skriften och skriftproven. Olikheterna är ändå av den art att de kan ges viss betydelse vid en värdering.

Slutsats

Resultaten talar i någon mån för att den omstridda skriften inte härrör från [REDACTED] (Grad -1).

2 Kuvert adresserat till Länspolismästare Hans Holmér.

Forums materialnr: [REDACTED]

Handstil

Materialbedömning – omstridd skrift

Skriften ger ett tveklöst och enhetligt intryck. Stilstorleken är förhållandevis liten. Skriften bedöms vara representativ för upphovsmannens sätt att utföra löpande skrift. Skriftmängden är begränsad vilket försåras undersökningen i viss mån.

Vad som bedömts vara [REDACTED] (SKL:s diarienummer samt blyertsskrift) undantas från undersökningen.

Jämförelse och värdering

Vid jämförelse mellan den omstridda skriften och proven från [REDACTED] har en del likheter noterats beträffande

Datum
2017-09-07
Ert datum
2017-01-12

Vårt diarienummer
2017001288
Er beteckning
[REDACTED]

utformningen av bokstäverna [REDACTED] och [REDACTED] Olikheter har observerats beträffande den allmänna stilkaraktern, stilstorleken och utformningen av skrivtecknen [REDACTED] och [REDACTED]. Värderingen av resultaten har försvarats av den begränsade skriftmängden och den bristande jämförbarheten. Olikheterna är dock av den art att de kan ges viss betydelse vid en värdering.

Slutsats

Resultaten talar i någon mån för att den omstridda skriften inte härrör från [REDACTED] (*Grad -1*).

3

Brev daterat 1987-03-30.

Foruns materialur [REDACTED]

Handstil

Materialbedömning – omstridd skrift

Skriften ger ett ansträngt intryck då den förefaller vara, åtminstone delvis, dubbelskriven och streckkvaliteten är mindre god. Det ansträngda skrivsättet gör att det råder viss osäkerhet kring hur pass representativ skriften är för dess upphovsman.

Vad som bedömts vara [REDACTED] (SKL:s diarienummer samt blyertsskrift) undantas från undersökningen.

Jämförelse och värdering

Vid jämförelse mellan den omstridda skriften och skriftproven från [REDACTED] har vissa likheter noterats beträffande utformningen av skrivtecknen [REDACTED] och [REDACTED]. Olikheter har observerats beträffande den allmänna stilkaraktern, stilstorleken, sättet att datera och utformningen av skrivtecknen [REDACTED] och [REDACTED]. Värderingen av resultaten har försvarats av vad som tidigare nämnts i materialbedömningarna och varken likheter eller olikheter är av den art att de kan tillmätas någon avgörande betydelse.

Slutsats

Resultaten talar varken för eller emot att den omstridda skriften härrör från [REDACTED] (*Grad 0*).

4

Kuvert adresserat till Rikspolisstyrelsen.

Forums materialnr: [REDACTED]

Handstil

Materialbedömning – omstridd skrift

Skriften ger ett ansträngt intryck då den förefaller vara, åtminstone delvis, dubbelskriven och streckkvaliteten är mindre god. Det ansträngda skrivsättet gör att det råder viss osäkerhet kring hur pass representativ skriften är för dess upphovsman.

Vad som bedömts vara [REDACTED] (SKL:s diarienummer) undantas från undersökningen.

Jämförelse och värdering

Vid jämförelse mellan den omstridda skriften och skriftproven från [REDACTED] har likheter noterats beträffande, på vissa ställen, utformningen av skrivtecknen [REDACTED] och [REDACTED]. Olikheter har observerats beträffande den allmänna stilkaraktären, stilstorleken och utformningen av skrivtecknen [REDACTED] och [REDACTED]. Värderingen av resultaten har försvårats av vad som tidigare nämnts i materialbedömningarna och varken likheter eller olikheter är av den art att de kan tillmätas någon avgörande betydelse.

Slutsats

Resultaten talar varken för eller emot att den omstridda skriften härrör från [REDACTED] (*Grad 0*).

5

Brev som inleds med [REDACTED]

Forums materialnr: [REDACTED]

Handstil

Materialbedömning – omstridd skrift

Skriften ger ett tveklöst och enhetligt intryck. Stilstorleken är förhållandevis liten. Skriften bedöms vara representativ för upphovsmannens sätt att utföra löpande skrift.

Vad som bedömts vara [REDACTED] (SKL:s diarienummer, blyertsskrift samt skrift med röd och svart kulpenna) undantas från undersökningen.

Jämförelse och värdering

Vid jämförelse mellan den omstridda skriften och proven från [REDACTED] har en del likheter noterats beträffande framför allt utformningen av skrivtecknen [REDACTED] och [REDACTED]. Dessa ska ställas mot olikheter beträffande bl.a. det allmänna stilintrycket,

Elektroniskt
underskriven av
Kristofer
Axelsson Spjuth
2017-09-07 13:14

Nationellt forensiskt centrum - NFC
Sakkunnigutlåtande

7(10)

Datum
2017-09-07
Ert datum
2017-01-12

Vårt diarienummer
2017001288
Er beteckning
[REDACTED]

stilstorleken och utformningen av skrivtecknen [REDACTED] (de flesta förekommande) och [REDACTED] Värderingen av resultaten försvåras av bristerna i jämförbarhet mellan den omstridda skriften och skriftproven. Olikheterna är ändå av den art att de kan ges viss betydelse vid en värdering.

Slutsats

Resultaten talar i någon mån för att den omstridda skriften inte härrör från [REDACTED] (*Grad -I*).

6

Handstil

Forums materialnr: [REDACTED]

Materialbedömning – omstridd skrift

Den omstridda skriften är mycket begränsad till sin omfattning vilket begränsar undersökningen i viss mån. Den ger dock ett relativt tveklöst intryck och bedöms vara någorlunda representativ för dess upphovsman. Stilstorleken är förhållandevis liten.

Vad som bedömts vara [REDACTED] (SKL:s diarienummer samt blyertsskriften på baksidan) undantas från undersökningen.

Jämförelse och värdering

Vid jämförelse mellan den omstridda skriften och proven från [REDACTED] har endast en del alldagliga likheter noterats. Dessa ska ställas mot olikheter beträffande bl.a. det allmänna stilintrycket, stilstorleken och utformningen av skrivtecknen [REDACTED] och [REDACTED] Värderingen av resultaten försvåras av bristerna i jämförbarhet mellan den omstridda skriften och skriftproven. Olikheterna är ändå av den art att de kan ges viss betydelse vid en värdering.

Slutsats

Resultaten talar i någon mån för att den omstridda skriften inte härrör från [REDACTED] (*Grad -I*).

7

Kuvert adresserat till [REDACTED]

Forums materialur: [REDACTED]

Handstil

Materialbedömning – omstridd skrift

Skriften ger ett tveklöst och enhetligt intryck. Den bedöms vara representativ för upphovsmannens sätt att utföra aktuell skrift. Skriftmängden är begränsad vilket försvårar undersökningen i viss mån.

Endast adresseringen har betraktats som omstridd skrift. Övrig skrift har inte undersökts.

Jämförelse och värdering

Vid jämförelse mellan den omstridda skriften och proven från [REDACTED] har en del likheter noterats beträffande framför allt utformningen av skrivtecknen [REDACTED] och [REDACTED]. Dessa ska ställas mot olikheter beträffande bl.a. det allmänna stilintrycket, stilstorleken och utformningen av skrivtecknen [REDACTED] och [REDACTED]. Värderingen av resultaten har försvärats av vad som tidigare nämnts i materialbedömningarna och varken likheter eller olikheter är av den art att de kan tillmätas någon avgörande betydelse.

Slutsats

Resultaten talar varken för eller emot att den omstridda skriften härrör från [REDACTED] (Grad 0).

Handläggning

Undersökning

Handläggare

Handstil

forensikern Kristofer Axelsson-Spjuth (ansvarig handläggare)
forensikern Diana Belic

Frågor riktas i första hand till Kristofer Axelsson-Spjuth (ärendansvarig), direkttelefon 010-562 84 48. Eventuell kallelse till rättegång ställs till den ansvarige handläggaren för berörd undersökningstyp.

Kristofer Axelsson-Spjuth
Forensiker

Polismyndigheten
Nationellt forensiskt centrum - NFC
581 94 Linköping • Tel 010-562 80 00 vxl • Fax 013-14 57 15
E-post registrator.nfc@polisen.se • www.nfc.polisen.se

Polisen

Elektroniskt
underskriven av
Kristofer
Axelsson-Spjuth
2017-09-07 13:14

Nationellt forensiskt centrum - NFC
Sakkunnigutlåtande

9(10)

Datum
2017-09-07
Ett datum
2017-01-12

Vårt diarienummer
2017001288
Er beteckning
[REDACTED]

Utlåtandeskala

Utlåtandeskalan är särskilt utarbetad för NFC:s resultatvärdering som baseras på det logiska angreppssättet. För mer information se www.nfc.polisen.se/tjanster/utlatandeskala.

- Grad +4* Resultaten talar extremt starkt för att ...
Det bedöms vara extremt mycket mer sannolikt att få dessa resultat om huvudhypotesen är sann än om den alternativa hypotesen är sann.
- Grad +3* Resultaten talar starkt för att ...
Det bedöms vara mycket mer sannolikt att få dessa resultat om huvudhypotesen är sann än om den alternativa hypotesen är sann.
- Grad +2* Resultaten talar för att ...
Det bedöms vara mer sannolikt att få dessa resultat om huvudhypotesen är sann än om den alternativa hypotesen är sann.
- Grad +1* Resultaten talar i någon mån för att ...
Det bedöms vara något mer sannolikt att få dessa resultat om huvudhypotesen är sann än om den alternativa hypotesen är sann.
- Grad 0* Resultaten talar varken för eller emot att ...
Det bedöms vara ungefär lika sannolikt att få de erhållna resultaten om huvudhypotesen är sann som om den alternativa hypotesen är sann.
- Grad -1* Resultaten talar i någon mån för att ... inte ...
Det bedöms vara något mer sannolikt att få dessa resultat om den alternativa hypotesen är sann än om huvudhypotesen är sann.
- Grad -2* Resultaten talar för att ... inte ...
Det bedöms vara mer sannolikt att få dessa resultat om den alternativa hypotesen är sann än om huvudhypotesen är sann.
- Grad -3* Resultaten talar starkt för att ... inte ...
Det bedöms vara mycket mer sannolikt att få dessa resultat om den alternativa hypotesen är sann än om huvudhypotesen är sann.
- Grad -4* Resultaten talar extremt starkt för att ... inte ...
Det bedöms vara extremt mycket mer sannolikt att få dessa resultat om den alternativa hypotesen är sann än om huvudhypotesen är sann.

I de fall en av hypoteserna kan uteslutas används andra uttryckssätt såsom "är", "är inte" eller "kan uteslutas att", i stället för den graderade skalan.

Polisen

Elektroniskt
underskriven av
Kristofer
Axelsson-Spjuth
2017-09-07 13:14

Nationellt forensiskt centrum - NFC 10(10)
Sakkunnigutlåtande

Datum
2017-09-07
Ert datum
2017-01-12

Vårt diarienummer
2017001288
Er beteckning
[REDACTED]

Protokoll från NFC

Nationellt forensiskt centrum (NFC) innefattar det centrala laboratoriet i Linköping (tidigare Statens kriminaltekniska laboratorium – SKL) samt laboratorierna i Stockholm, Göteborg och Malmö. NFC är en gemensam organisatorisk avdelning inom Polismyndigheten men det kommer under en övergångsperiod vara skillnader i utseende och omfattning i de utlåtanden och protokoll som skickas från respektive laboratorium inom NFC. Vi arbetar för att ensa utformning av utlåtandena och protokollen. Detta är dock ett arbete som behöver processas under en tid inom respektive ämnesområde.

För de ämnesområden inom NFC som utförs på flera platser i Sverige kommer även undersökningsförfarandet att harmoniseras succesivt.

Kvalitetsarbete och ackreditering

NFC arbetar med att ta fram ett gemensamt ledningssystem för kvalitetsarbetet, men fram till att detta är klart tillämpar vi olika styrdokument för den laborativa verksamheten beroende på geografisk placering i Sverige.

Ackreditering är en tredje parts bedömning av ledningssystem tillsammans med metoder och standardförfaranden. Bedömningen sker mot ISO/IEC 17025 eller ISO/IEC 17020. I Sverige utförs denna bedömning av Swedac som är Sveriges ackrediteringsorgan. Laboratoriet i Linköping har en ackreditering som omfattar frekvent använda metoder och standardförfaranden, vilket medför att en stor del av den laborativa verksamheten ingår. Laboratorierna i Stockholm, Göteborg och Malmö är ackrediterade för framkallning och identifiering av fingeravtryck.

Eftersom omfattningen av ackreditering varierar mellan laboratorierna inom NFC kommer det att markeras i utlåtanden och protokoll om undersökningen utförts inom ackreditering. Alla utlåtanden och protokoll ska dock vara av adekvat kvalitet. Målet för NFC är att all laborativ verksamhet som utförs frekvent ska vara ackrediterad, dock kommer det att dröja några år tills detta är uppnått.

MOTTAGNINGSKVITTO

(Original lämnas till kuriren, kopia stannar på SKL) ^{NFC}

Uppgifter om den som lämnat material;

Myndighet: NOA

Namn: Peter Steude

Legitimation kontrollerad Ja Känd

Typ: tjänste kort p. Dis

Nr: 9752 2519 833 0011 5755

Uppgifter om materialet:

Typ av förpackning: mapp med brev

Antal kollen: 1 Skrivelse finns bifogad: Ja Nej

Ref.nr: [Redacted]

Handstilsundersökning begärd.

Tre brev

och kuvert 2 A4 + kuvert 1 A4 + kuvert 1 A5 + kuvert

Jämf. mtrl: 11 A4-blad (kopier)

Uppgifter om mottagandet på SKL:

Av vem: Helene Anderson

Var: NFC SKL Annat: .....

Datum: 17.07.12 Kvittens: [Signature]
(mottagare av materialet)

Polisen

PM

1 (1)

Datum

2017-01-12

Diariernr (åberopas)

EBE 00898-00-D

Polismyndigheten
Avdelningen för särskilda utredningar
Palmegruppen
Jonas Englund

Handstilsundersökning

Mottagningskvitto från NFC gällande begärd handstilsundersökning.

Jonas Englund
